

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»

Кафедра біології рослин



«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора

науково-педагогічної роботи

Тетяна МАРИНЕНКО

06 2022 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
ОЗЕЛЕНЕННЯ ІНТЕР'ЄРІВ**

для студентів

галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
спеціальність	206 Садово-паркове господарство
освітній рівень	бакалавр
освітня програма	Ландшафтний дизайн та озеленення
вид дисципліни	вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2022/2023
Семестр	6
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: доцент Ольга ОЛЬХОВИЧ

Пролонговано: на 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_) «\_\_» 20\_\_ р.  
(підпис, ПІБ, дата)

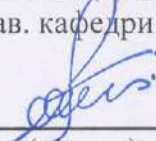
на 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_) «\_\_» 20\_\_ р.  
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2022

Розробник: Ольхович Ольга Петрівна, канд.біол.наук, доцент, доцент кафедри біології рослин

**ЗАТВЕРДЖЕНО**

Зав. кафедри біології рослин

  
\_\_\_\_\_

(Наталія ТАРАН)

(підпис)

Протокол від « 23 » 05 2022 р. за № 17

Схвалено науково-методичною комісією  
ННЦ «Інститут біології та медицини»  
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Протокол від « 23 » 06 2022 року за № 5

Голова науково-методичної комісії  (Наталія СКРИПНИК)

« 23 » 06 2022 року

**1. Мета дисципліни** – ознайомити студентів з теоретичними та практичними аспектами сучасного озеленення інтер'єрів, досягненнями та новітніми технологіями створення рослинних композицій для фітодизайну різних типів приміщень, прийомами аранжування, методами композиції та колористики, вимогами до підбору рослин та створення рослинних композицій для приміщень різного типу (бізнес центрів, офісів, готельних комплексів, фітнес-центрів, ресторанів, оздоровчих та дитячих закладів тощо).

## **2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:**

*1. Успішне опанування навчальних дисциплін «Біологія рослин», «Основи образотворчого мистецтва», «Комп'ютерні технології в ландшафтній архітектурі», «Селекція декоративних рослин з основами генетики», «Квітникарство з основами аранжування», «Кольорознавство і об'ємно-просторова композиція».*

*2. Вміння самостійно застосовувати знання із біології рослин, основ образотворчого мистецтва, комп'ютерних технологій в ландшафтній архітектурі, селекції декоративних рослин з основами генетики, квітникарства з основами аранжування, кольорознавства і об'ємно-просторової композиції та ін. навчальних дисциплін для рішення конкретних науково-практичних задач; працювати з науковою та науково-методичною літературою та інтернет-ресурсами.*

*3. Володіння базовими навичками системного аналізу.*

## **3. Анотація навчальної дисципліни**

Дисципліна є базовою дисципліною з садово-паркового господарства, що висвітлює питання сучасних технологій озеленення різних типів інтер'єрів (бізнес-центрів, готельних комплексів, ресторанів, офісних приміщень, зимових садів, будинків, спортивних, оздоровчих та дитячих закладів). Представлені класичні та новітні методи та напрямки озеленення інтер'єрів (горщикові композиції, вертикальні живі композиції, штучні та змішані композиції, стрінггардени, міні сади, сади на підвіконні, тераріуми, флораріуми, рутарії). Висвітлені питання прийомів аранжування, методів композиції та колористики. Показано можливості озеленення як способу зонування та візуальної оптимізації розмірів приміщення. Висвітлені екологічні аспекти озеленення та технологічні прийоми екодизайну, сучасні модні тенденції та принципи озеленення дахів, мансард, зимових садів.

## **4. Завдання (навчальні цілі):**

Сформувати у здобувача освіти:

1. чітке уявлення про сучасні напрямки озеленення різних типів інтер'єрів (бізнес-центрів, готельних комплексів, ресторанів, офісних приміщень, зимових садів, будинків, спортивних, оздоровчих та дитячих закладів тощо);

2. уявлення про прийоми проектування приміщень, які передбачають присутність рослинних об'єктів;
3. уявлення про методи вирощування, розмноження, захисту від шкідників та хвороб, утримання в різних кліматичних умовах декоративних рослин;
4. навички володіння методами підбору рослин, ґрунту, режимів температури, освітлення, вологості під час озеленення інтер'єрів;
5. вміння аналітично мислити і бути обізнаним з питань використання живих та штучних рослин в озелененні сучасних інтер'єрів бізнес-центрів, офісних приміщень, ресторанів, торгових центрів, спортивних, навчальних клубів, центрів сімейного дозвілля, житлових та інших типів приміщень.

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти України (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти сьомий рівень НРК України, галузь знань 20 "Аграрні науки та продовольство", спеціальність 206 "Садово-паркове господарство") дисципліна забезпечує набуття студентом таких компетентностей:

**інтегральної:**

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

**загальних:**

ЗК8.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК10.Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК12.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

**спеціальних (фахових, предметних):**

ФК1. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проектування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт тощо).

ФК2. Здатність розмножувати та вирощувати посадковий матеріал декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті.

ФК7. Здатність проектувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об'єктах садово-паркового господарства.

ФК13. Здатність здійснювати оцінку адаптивного потенціалу рослин за фізіологічними та біохімічними маркерами для підбору асортименту перспективних видів з метою регулювання кліматичних умов та оздоровлення зовнішніх та внутрішніх просторів урбанізованого середовища.

## 5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати теоретичні основи озеленення інтер'єрів різного функціонального призначення, методи аранжування, основи колористики, вимоги до підбору рослин та створення рослинних композицій для приміщень різного типу (бізнес центрів, офісів, готельних комплексів, фітнес-центрів, ресторанів, оздоровчих та дитячих закладів тощо), екологічні аспекти озеленення та технологічні прийоми екодизайну, сучасні модні тенденції та принципи озеленення дахів, мансард, зимових садів.	Лекції, самостійна робота	Наукова доповідь, іспит	10
1.2	Вміти використовувати знання та практичні навички з озеленення інтер'єрів у галузі ландшафтного дизайну.	Лекції, лабораторні роботи, самостійна робота	Звіт з лабораторної роботи, іспит	20
2.1	Вміти обирати види рослин та озеленювати різні типи приміщень відповідно до їхніх кліматичних умов.	Лекції, лабораторні роботи, самостійна робота	Контрольна робота, звіт з лабораторної роботи	20
2.2	Вміти здійснювати пошук нової інформації користуючись науковою літературою, базами даних та інтернет ресурсами.	Лекції, лабораторні роботи, самостійна робота	Наукова доповідь	20
3.1	Вміти спілкуватися українською професійною мовою.	Лекції, лабораторні роботи	Наукова доповідь, презентація	10
3.2	Вміти організувати власну діяльність. Аналітично мислити обираючи відповідні види роботи для збереження біорізноманіття природних ландшафтних комплексів.	Лабораторні роботи, самостійна робота	Наукова доповідь, звіт з лабораторної роботи	20

## 6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2
<b>Програмні результати навчання (назва)</b>						
ПР3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.				+	+	
ПР7. Володіти навичками працювати самостійно та як лідер, отримувати результат за обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність під час вирощування декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства.	+	+	+			+
ПР8. Уміти кваліфіковано застосовувати технології вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті.		+	+			+
ПР10. Проектувати та організувати заходи з вирощування садивного матеріалу декоративних трав'яних та квіткових рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.		+			+	+

## 7. Схема формування оцінки.

### 7.1 Форми оцінювання студентів:

#### - семестрове оцінювання:

1. Контрольна робота 1 : РН 1.1. – 20 балів/10 балів.

2. Контрольна робота 2: РН 1.1. – 20 балів/10 балів.

3. Оцінювання наукової доповіді з презентацією: РН 1.1, 2.2., 3.1.,3.2 – 12 балів/6 балів.

4. Оцінювання звітів з лабораторних робіт: РН 1.2, 2.1, 3.2 – 8 балів/ 4 бали.

#### - підсумкове оцінювання: у формі іспиту

Форма проведення іспиту письмова у вигляді відкритих завдань.

Результатами навчання, які оцінюються на іспиті, є РН 1.1 –1.2.

Максимальна кількість балів, які може отримати студент на екзамені – 40 балів за 100-бальною шкалою.

Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за іспит не може бути меншою 24 балів.

#### - умови допуску до іспиту:

Студент допускається до іспиту за умови відпрацювання усіх лабораторних робіт, успішного виконання контрольних робіт (по кожній не менше 50% від максимально можливої кількості балів) та підготовки наукової доповіді з презентацією.

Студент не допускається до іспиту, якщо під час семестру набрав менше ніж критичний мінімум – 24 бали.

### 7.2 Організація оцінювання:

1. Контрольна робота 1 проводиться після завершення лекцій з 1 – 4-ї теми.

2. Контрольна робота 2 проводиться після завершення лекцій з 5 – 9-ї теми.

3. Наукова доповідь з презентацією – упродовж лекційного курсу.

4. Звіт з лабораторних робіт – впродовж семестру.

### 7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

## 8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ п/п	Номер і назва теми*	Кількість годин		
		лекції	лабораторні	Самостійна робота
1	Сучасні об'єкти озеленення та правила підбору рослинних композицій для них. Оптимізація функціонального простору різних типів приміщень за допомогою рослин.	4		
	Прийоми зонування приміщень та візуальної зміни простору за допомогою рослин.		4	
	Ярусність рослин в фітодизайні інтер'єрів. Контейнерні культури. Правила розміщення рослин в контейнерах. Солітери та групові рослини, особливості їх підбору. Симетрія та асиметрія в композиції.			6
2	Озеленення приміщень з різним кліматичним режимом. Правила підбору рослин за їхньою стійкістю до кліматичних факторів.	4		
	Методи оцінки придатності різних декоративних рослин до умов приміщення.		4	
	Теплиці, оранжереї, інші типи спеціалізованих приміщень для вирощування рослин. Сучасні оздоблювальні матеріали та конструкції для використання в озелененні приміщень. Зимовий сад - як сад в інтер'єрі., особливості створення та функціональне призначення. Історія створення та переваги сучасного зимового саду. Популярність зимових садів.			8
3	Правила догляду за декоративними рослинами у приміщеннях з різним кліматичним режимом.	4		
	Методи агротехніки для створення композицій в горщиках, міні садах, флораріумах, тераріумах.		4	
	Колористика во флористиці та фітодизайні інтер'єрів. Колірна гама, кольорові кола Іттона, Гете, Освальда тощо. Гармонійний та контрастний типи створення рослинних композицій.			6
4	Ландшафтна композиція – як імітація природного ландшафту. Основи проектування, створення та розміщення рослинних композицій в приміщеннях.	4		
	Основи проектування, підбору ґрунту та рослин для створення ландшафтної композиції в інтер'єрі.		3	
	Ряболості рослини та правила їх групування. Акцентні та фонові рослини. Фактура – як важливий елемент контрастності композиції. Оксамитова, щовковиста, вовняна, рустикальна фактури листків. Фон – як основа загального сприйняття рослинної композиції.			6
5	Вертикальні живі композиції та їхнє значення у зонуванні великих приміщень. Фітостіна. Фітомодуль. Сучасні конструкції фітомодулів.	4		
	Створення конструкцій фітомодулів, каркасів та рамок для вертикальних композицій. Правила заповнення «зелених картин» ґрунтовими сумішами та рослинами.		3	
	Фітокартини. Основи догляду за фітокартинами (освітлення, полив, живлення, переміщення). Основи			6

	композиції. Стабілізовані картини та матеріали для їх створення.			
6	Новітні напрямки фітодизайну інтер'єрів. Мансарди. Мінісади в мобільних контейнерах. Стрінггардени (висячі сади). Сади на підвіконні. Пот-е-флер (квітучий горщик).	2		
	Озеленення балконів, веранд, терас. Мобільні автоматизовані системи для вертикального озеленення приміщень.		3	
	Підготовка рослин для створення композицій. Вирощування рослин із закритою кореневою системою. Правила постановки зрізаних квітів на воду. Стабілізовані квіти. Фарбовані квіти. Сухоцвіти – як елемент фітокомпозиції. Способи підготовки рослин для отримання сухоцвітів.			8
7	Фітодизайн приміщень з високою вологістю: терас з басейнами, ванних кімнат, басейнів, аквакомплексів, водних оранжерей.	2		
	Особливості посадки та умов догляду за водними та акваріумними рослинами.		3	
	Водні фонтани, штучні струмочки та басейни закритих приміщень. Значення та особливості підбору водних елементів для озеленення різних типів приміщень. Вологість у приміщеннях для вирощування рослин та способи її регуляції.			8
8	Особливості підбору рослин для озеленення дитячих закладів. Флораріум, палюдаріум, рутарій, акваріум.	2		
	Оцінка ступеня безпеки видів кімнатних рослин при озелененні дитячих закладів. Рослини-алергени, отруйні рослини, колючі рослини.		3	
	Озеленення спеціалізованих приміщень (промислових, рекреаційних, вестибюлів, коридорів, сходів). Кімнатні рослини, що сприяють очищенню та покращенню повітря. Небезпечні і отруйні види кімнатних рослин.			6
9	Екологічні аспекти дизайну. Технологічні прийоми екодизайну. Сучасні модні тенденції та принципи озеленення дахів, мансард, зимових садів.	2		
	Озеленення як спосіб компенсації екологічного дискомфорту у техногенному середовищі.		3	
	Технологія екодизайну. Сучасні вимоги до екодизайну. Поверхні з каменю, дерева та інших природних матеріалів як фон в екологічному дизайні. Тренди екологічного дизайну. Озеленення спеціалізованих приміщень (вестибюлів, коридорів, сходів).			6
	<b>ВСЬОГО<sup>1</sup></b>	<b>28</b>	<b>30</b>	<b>60</b>

\*Примітка: слід зазначити також теми, винесені на самостійне вивчення

**Загальний обсяг 120 год.** в тому числі:

Лекції – **28 год.**

Лабораторні заняття – **30 год.**

Консультації – **2 год.**

Самостійна робота – **60 год.**



## **9. Рекомендовані джерела:**

### **Основні (базові):**

1. Бессонова, В.П. Рослини квітників: довідник / В.П. Бессонова. – Дніпропетровськ: Вид-во «Свідлер А.Л.», 2010. – 176 с.
2. Бочелюк, О.І. Кімнатне квітникарство в дошкільному закладі / О.І. Бочелюк, Н.М. Горопаха. Тернопіль. Навчальна книга-Богдан. 2012. – 240с.
3. Гнатюк Л. Р., Шепелюк Х. С. Використання фітодизайну в інтер'єрі офісного простору// Теорія та практика дизайну: зб. наук. праць. Київ, 2019. Вип. 17. С.31-39.
4. Іщук, Л.П. Квітникарство: методичні вказівки до виконання лабораторно практичних занять з дисципліни/ Л.П. Іщук. – Біла Церква, 2011. – 166 с.
5. Іщук, Л.П. Квітникарство / Л.П. Іщук, О.Г. Олешко, В.М. Черняк, Л.А. Козак. / за ред. канд. біол. наук Л.П. Іщук. – Біла Церква, 2014. – 292 с.
6. Кузнецова І.О., Степанюк Т.О. Вплив основних художніх засобів композиції на використання фітодизайну в інтер'єрі. Науковий вісник НЛТУ України. 2013. Вип. 23.18. С. 316-321.
7. Михайловська, М.В. Сад на підвіконні / М.В. Михайловська, С.М. Приходько. – К.: Урожай, 1986. – 144с.
8. Приходько, С.М. Квіти у вас в кімнаті /С.М.Приходько. – К.: Наук. Думка,1971. – 124с.
9. Пузиренко, Я.В. Декоративна флористика / Я.В.Пузиренко. – К.: Кондор, 2013, – 232 с.
10. Туманов І. М. Озеленення інтер'єру: методика наукового підходу. Науковий вісник НЛТУ. 2006, вип. 16.4. С.251-256.

### **Додаткові:**

11. Дячук, П.В. Флористика: навчальний посібник / П.В. Дячук, М.В. Перфільєва, Л.П. Перфільєва. Умань, 2013, – 182 с.
12. Колесніченко, О. В. Основи аранжування: методичні рекомендації до проведення лабораторних робіт / О.В. Колесніченко, І.Ю. Вінтоняк, О.Ю. Лещенко. – К.: «ЦП «Компринт»», 2018. 90 с.
13. Крижанівська, Н. Я. Основи ландшафтного дизайну/ Н.Я. Крижанівська – К.: «Ліра-К», 2009. с.180-204.
14. Олейнікова, О.М. Садові декоративні рослини /О.М. Олейнікова. – Харків: Веста, 2010. – 144 с.
15. Орлова В.Б. Квітникарство: навчальний посібник для студентів спеціальності “Зелене будівництво і садово-паркове господарство” для вищих навчальних закладів II рівня акредитації / В.Б. Орлова. – Боярка, 2007. – 177 с.
16. Приходько, С.М. Лікарня на підвіконні / С.М.Приходько. – К.: Наук.Думка,1971. – 175 с.
17. Сніжко В.В. Серед квітів / В.В. Сніжко. Київ: «Українська видавнича спілка», 1997. – 69 с.
18. Шестакова Д.К. Інтеграція елементів озеленення у простір громадських будівель / Д.К. Шестакова, О. Г. Єрещенко. – Варшава: – 2015. – С. 10–13.